

Handläggare
Linnéa Lundbäck
Telefon: 08-50810063**Till**
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2025-04-24

Remiss av Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag

Yttrande till kommunstyrelsen angående remiss KS 2025/308

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss av *Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ny socialtjänstlag*, för yttrande till kommunstyrelsen.

Förutsatt att riksdagen fattar beslut i enlighet med propositionen *En förebyggande socialtjänstlag – för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter* träder den nya socialtjänstlagen i kraft den 1 juli 2025. En av de stora förändringarna som föreslås innebär att socialnämnden ges möjlighet att erbjuda insatser på två sätt, efter individuell behovsprövning och utan individuell behovsprövning.

I remissen föreslås att socialtjänsten inom socialnämnden och stadsdelsnämnderna under en omställningsperiod får tillhandahålla insatserna i bilaga 1 i den form som de ges idag utan individuell behovsprövning, samt att insatserna på grund av särskilda skäl undantas från kravet om dokumentation vad gäller uppgifter som kan röja den enskildes identitet. Det föreslås även att socialnämnden ges i uppdrag att utreda vilka insatser som ska ges utan individuell behovsprövning över hela staden efter omställningsperioden samt utreda eventuella undantag från skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet vid genomförande av insatserna. Därutöver föreslås att socialnämnden och stadsdelsnämnderna ges i uppdrag att genomföra pilotprojekt i syfte att pröva och utvärdera införande av nya insatser utan individuell behovsprövning över hela staden, samt pröva och utvärdera om

vissa insatser som idag ges med individuell behovsprövning är lämpliga att tillhandahållas utan individuell behovsprövning.

Förvaltningen ser positivt på socialnämndens och äldre- och barnnämndens förslag i remissen och har inga synpunkter.

Bakgrund

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har av kommunstyrelsen fått en remiss av *Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ny socialtjänstlag*, för yttrande senast den 6 maj 2025. Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret och samtliga stadsdelsnämnder.

Ärendet

I slutbetänkandet *Hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag* (SOU 2020:47) föreslås en ny socialtjänstlag. Förutsatt att riksdagen fattar beslut i enlighet med propositionen *En förebyggande socialtjänstlag – för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter* (prop. 2024/25:89) träder den nya socialtjänstlagen i kraft den 1 juli 2025.

En av de stora förändringarna som föreslås innebär att socialnämnden ges möjlighet att erbjuda insatser på två sätt, efter individuell behovsprövning och utan individuell behovsprövning. Insatser som ges utan individuell behovsprövning kan vara öppna för alla eller riktade mot specifika målgrupper eller viss problematik. Dock krävs alltid individuell behovsprövning när det gäller insatser för ekonomiska behov. Vidare föreslås förändringar gällande skyldigheten att dokumentera vid genomförande av insatser. Dokumentationsskyldigheten föreslås att utvidgas och som huvudregel gälla vid genomförande av alla insatser, även för de utan individuell behovsprövning. Två undantag från skyldigheten att dokumentera föreslås. Det första innebär att uppgifter om enskildas personliga förhållanden inte behöver dokumenteras vid rådgivning. Det andra undantaget innebär att socialnämnden, när det föreligger särskilda skäl, kan besluta om att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid en insats som ges utan individuell behovsprövning.

Omställningsarbetet inför den nya socialtjänstlagen har pågått inom stadens projekt Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst sedan 2024. En inventering av de så kallade öppna insatser som ges idag har genomförts under 2024 och arbetet med att utreda i vilken form insatserna ska tillhandahållas framåt i enlighet med ny socialtjänstlag kommer att fortsätta under 2025.

Socialförvaltningen och äldreförvaltningen beskriver i remissen att det är viktigt att stadens omställning sker gemensamt med stadsdelsförvaltningarna och stadsledningskontoret samt i nära dialog med andra aktörer såsom Socialstyrelsen och Sveriges kommuner och regioner. Socialstyrelsens vägledning beskrivs vara viktig för att staden ska kunna nå lagens intentioner om en förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst som på sikt kan bidra till ett minskat behov av individuella insatser.

I remissen beskriver socialförvaltningen och äldreförvaltningen vidare att det finns behov av en omställningsperiod för att anpassa sig till den nya socialtjänstlagen. Under denna period behöver socialtjänsten fortsätta att tillhandahålla insatser på ett sätt som är förenligt med den nuvarande verksamheten, samtidigt som det utreds hur insatserna ska tillhandahållas framöver. Det föreslås därför att socialtjänsten inom socialnämnden och stadsdelsnämnderna under en omställningsperiod, från och med den 1 juli 2025 till och med den 21 oktober 2026, får tillhandahålla insatserna i bilaga 1 i den form som de ges idag utan individuell behovsprövning, samt att insatserna på grund av särskilda skäl undantas från kravet om dokumentation vad gäller uppgifter som kan röja den enskildes identitet.

I syfte att staden ska kunna tillhandahålla ett mer likställt utbud av insatser utan individuell behovsprövning kan de insatser som idag ges av ett flertal stadsdelsnämnder behöva utökas till att ges av samtliga stadsdelsnämnder. Det föreslås därför att socialnämnden, inom de ansvarsområden som anges i reglementet för socialnämnden¹, ges i uppdrag att utreda vilka insatser i bilaga 1 som ska ges utan individuell behovsprövning över hela staden efter omställningsperioden samt utreda eventuella undantag från skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet vid genomförande av insatserna.

Vidare beskrivs i remissen att nya insatser kommer behöva prövas och utvärderas i form av pilotprojekt i socialnämnden och stadsdelsnämnder innan ett eventuellt införande sker över hela staden. Insatser som idag ges efter individuell behovsprövning behöver på liknande sätt utvärderas om de framöver kan vara lämpliga att tillhandahållas utan individuell behovsprövning. Det föreslås därför att socialnämnden och stadsdelsnämnderna inom de ansvarsområden som anges i reglementet för socialnämnden², och inom de ansvarsområden som anges i reglementet för stadsdelsnämnderna³, ges i uppdrag att tidigast från och med den 1

¹ KFS 2024:16

² KFS 2024:16

³ KFS 2024:18

juli 2025 genomföra pilotprojekt i socialnämnden och stadsdelsnämnderna i syfte att pröva och utvärdera införande av nya insatser utan individuell behovsprövning över hela staden, samt pröva och utvärdera om vissa insatser som idag ges med individuell behovsprövning är lämpliga att tillhandahållas utan individuell behovsprövning.

Socialnämnden föreslår att återrapportera uppdragen till kommunfullmäktige senast den 30 september 2026.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kvalitetsavdelningen i samråd med socialtjänstavdelningen, äldreomsorgsavdelningen och förskoleavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på socialnämndens och äldrenämndens förslag i remissen och har inga synpunkter.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Insatsbilaga: Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag
2. Tjänsteutlåtande från socialförvaltningen och äldreförvaltningen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2025-04-10
Maria Härenstam, Avdelningschef	2025-04-10